

Stanje vjernika između nade i straha (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

27. zul-hidže 1442. po Hidžri / 6. avgust 2021.

Hvala Allahu Blagom, Milostivom. Hvalim Ga, slavljen neka je On, i zahvaljujem Mu što nas je uputio na Pravi put. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Mudrog,

Sveznajućeg, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koga je njegov Gospodar opisao riječima: “Ti si zaista najljepše čudi” (El-Kalem, 4), neka su na njega Allahov blagoslov, milost i spas, na njegovu porodicu i ashabe koji su postigli vječnu sreću.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost! Uzvišeni kaže: “O vjernici bojte se Allaha onako kako se treba bojati, i umirite samo kao muslimani.” (Ali Imran, 102)

Prolaze sati i godine, zatvaraju se stranice naših životnih etapa, čovjek ostaje zbunjen brzinom protoka dana, približavanjem vremena, isprepletenošću stanja i događaja, prolaskom života, i svim onim što nose minuli dani i godine, od riječi i djela, svjestan da ih vrijeme neće izbrisati, i da nikada, koliko god vremena prošlo, neće zastarjeti, i neće nestati poput prašine u vjetru.

Sve to dovodi muslimana u poziciju razmišljanja, uzimanja pouke i propitivanja. Uzvišeni kaže: “I tako Mi Gospodara tvoga, njih ćemo sve na odgovornost pozvati za ono što su radili!” (El-Hidžr, 92–93)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Čovjekova stopala neće se pomjeriti na Sudnjem danu dok ne bude upitan za četiri stvari: za život, u čemu ga je proveo, za znanje, šta je uradio s njim, za imetak, kako ga je stekao i u šta ga je potrošio, i za tijelo, u čemu je oronulo.” (Tirmizi)

Šerijatski tekstovi potvrđuju činjenicu, koja nije skrivena nijednom muslimanu, da je svaka njegova riječ zapisana, svaki postupak budno praćen, svaka tajna poznata i svaki šapat čujan.

Sve to zabilježeno je u knjizi svakog obveznika, u koju se zapisuju njegova djela i ispisuje njegov životni put, i ona je njegova lična odgovornost.

U toj knjizi pomno su zabilježena susva djela, svakog trenutka i vremena, u njoj nema ubrzavanja niti odgađanja. Stranice djela svakog pojedinačnog dana uzdižu se prije noći, a stranice djela svake noći uzdižu se prije izlaska sunca.

Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, kazuje: “Jednom prilikom Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ustao je među nama i kazao pet stvari: Uzvišeni Allah ne spava, i Njemu ne priliči da spava, spušta i uzdiže pravdu, Njemu se uzdižu djela noći prije djela dana, i djela dana prije djela noći.” (Muslim)

Kada čovjeku dođe smrt, prekida se njegova veza sa svim na dunjaluku, osim sa stranicama njegovih djela, koje će s njim ući u kabur, i pratiti ga prilikom proživljenja, i u svim stanjima na Sudnjem danu, na siratu i na mizanu (prilikom vaganja djela).

Kada nastupi Sudnji dan, razlistat će se stranice ljudskih djela, razletjet će se knjige i uspostaviti će se vage. Uzvišeni kaže: “I svakom čovjeku ćemo ono što uradi o vrat privezati, a na Sudnjem danu ćemo mu knjigu otvorenu pokazati: “Čitaj knjigu svoju, dosta ti je danas što ćeš svoj račun polagati!” (El-Isra, 13–14)

Događaj izlaganja listova ispisanih našim djelima zaista će biti strašan prizor, koji će izazivati strah i nevjericu, prizor od kojeg će se srca i duše tresti. Uzvišeni kaže: “I vidjet ćeš sve narode kako na koljenima kleče; svaki narod bit će prozvan prema svojoj Knjizi: ‘Danas ćete biti nagrađeni ili kažnjeni prema tome kako ste postupali! Ova Knjiga Naša o vama će samo istinu reći, jer smo naredili da se zapiše sve što ste radili.’” (El-Džasije, 28–29)

Tamo, na mjestu velikog izlaganja, dok ljudi sa strepnjom budu čekali gdje će biti odvedeni, svako će primiti svoje listove, i ovaj događaj bit će znakovit i uveliko će odrediti dalju sudbinu svakog pojedinca, ili će to biti radost i sreća ili tuga i nesreća.

Ko prihvati svoju knjigu u desnu ruku, njegova duša će se smiriti, njegov strah ublažiti i obuzet će ga osjećaji radosti i zadovoljstva, a kome knjiga bude data u lijevu ruku, njegova sudbina bit će očaj, propast i nesreća. Uzvišeni kaže: "Onaj kome bude knjiga njegova u desnu ruku njegovu data lahko će račun položiti i svojim će se radostan vratiti; a onaj kome bude knjiga njegova iza leđa njegovih data propast će prizivati i u ognju će gorjeti." (El-Inšikak, 7–12)

Mizan koji će biti uspostavljen na Sudnjem danu jeste mizan pravde, koji neće razlikovati ljude po ugledu i porijeklu, i neće mjeriti težinu njihovih tijela, nego će isključivo mjeriti njihova djela. Uzdići će stepen i mjesto Allahu pokornom i poslušnom, a spustiti i uniziti mjesto i stepen grešnika. Uzdići će onoga ko je izvršavao farzove i klonio se harama, a uniziti onoga ko je griješio prema Gospodaru, kršio Njegove zabrane i granice. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Na Sudnji dan doći će ogroman i debeo čovjek, a kod Allaha neće vrijediti ni koliko je krilo komarca. Čitajte: '... i na Sudnjem danu nikakva im značaja nećemo dati' (El-Kehf, 105)." (Buhari)

Ako su ovo poznate stvari, onda je obaveza svakog muslimana da se zapita o onome što je prošlo od njegovog života i što je zapisano u njegovim listovima: postoji li mogućnost da se nadoknadi ono što je prošlo? Ili da se pobrišu grijesi i ono što su njegove ruke požnjele? I da li postoji mogućnost da se loša djela pretvore u dobra? Onaj ko čita i proučava šerijatske tekstove, bili oni iz Kur'ana ili iz sunneta, naći će da je iznad Arša blagi i milostivi Gospodar, brižan prema Svojim robovima, Koji je otvorio vrata nade i poziva da se nadoknadi propušteno i ono što će doći, prije nastupanja edžela, činjenjem djela koja će iskupiti grijeha i obrisati loša djela. Uzvišeni Gospodar podario je Svojim robovima odabrana vremena, koja se smjenjuju u toku cijele godine, i u kojima im On uvećava nagradu. On pruža Svoju ruku noću da bi oprostio onima koji su griješili danju, i pruža Svoju ruku danju da bi oprostio onima koji su griješili noću. Kada rob uradi dobro djelo, milostivi Gospodar upiše mu deset dobrih djela, pa do sve do sedam stotina i više puta, a ko uradi loše djelo, On mu upiše samo jedno loše djelo. On za one, koji Mu se iskreno pokaju, kaže: "... ali onima

koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je” (El-Furkan, 70). Ovaj ajet dokaz je veličine Allahove dobrote prema ovome ummetu. Vjerodostojni hadisi koji govore o ovoj temi su mnogobrojni.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je:

“Ko provede ramazan u ibadetu, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprosteni raniji grijesi.”

“Nadam se da će post dana Arefata iskupiti grijehе prošle i naredne godine, a post dana Ašure iskupiti grijehе prošle godine.”

“Ko kaže: ‘Subhanallahi ve bi hamdihi! – Slavljеn i hvaljеn neka je Allah!’ stotinu puta u jednom danu, bit će mu oprosteni grijesi, makar ih bilo koliko je morske pjene.”

“Kada imam kaže ‘amin’, kažite i vi ‘amin’, jer će onome onaj čije se aminanje podudari sa aminanjem meleka biti oprosteni prošli grijesi.”

“Nijedan čovjek neće se abdestiti i upotpuniti svoj abdest, a zatim klanjati namaz, a da mu neće biti oprosteno ono što je učinio od tada pa do tog namaza sve dok ga ne obavi.”

“Kada se abdesti rob musliman ili mu’min i opere svoje lice, sa njegovog lica, s vodom, ili sa zadnjom kapi vode, spadne svaki grijeh u koji je gledao svojim očima. Kada opere svoje ruke, iz njegovih ruku s vodom, ili sa zadnjom kapi vode, izađe svaki grijeh koji su činile njegove ruke. Kada opere svoje noge, iz njih s vodom, ili sa zadnjom kapi vode, izađu svi grijesi prema kojima su išle njegove noge, tako da izađe potpuno čist od grijehа.”

Poslanik je upitao ashabe: “Šta mislite kada bi ispred vrata nekog od vas bila rijeka i on se u njoj kupao pet puta dnevno, da li bi na njemu ostalo nečistoće?”, a oni su rekli: “Ne bi ostalo ništa nečistoće.” Na to on reče: “To je primjer pet dnevnih namaza, kojima Allah briše grijehе.”

“Pet dnevnih namaza, džuma do džume i ramazan do ramazana iskupljuju grijeha koji su učinjeni između njih, ako se budu izbjegavali veliki grijesi.” Većina islamskih učenjaka smatra da iskupljenje obuhvata male, ali ne i velike grijeha, jer je za velike grijeha potrebna tevba – pokajanje.

Što se tiče riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Ko obavi hadž radi Allaha, i ne bude govorio ružne riječi i ne bude činio grijeha, vratit će se svojoj kući čist od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila”, one ukazuju na to da hadž mebrur (kod Allaha primljen hadž) briše i velike grijeha.

Časni Kur’an utemeljio je pravilo koje unosi radost u grudi, odagnava brigu i budi ambicije kod onih koji žele pobrisati svoje grijeha: “I obavljaj molitvu početkom i krajem dana, i u prvim časovima noći! Dobra djela zaista poništavaju hrđava.” (Hud, 114) To je pravilo brisanja i poništavanja grijeha dobrim djelima, kao što su namaz, post, sadaka, spominjanje Allaha, učenje Kur’ana, tesbih (subhanallah), tehlil (la ilahe illallah), dobročinstvo prema stvorenjima, pozivanje k Allahu, navraćanje na dobro i odvrćanje od zla.

Razmisli samo o očiglednoj Allahovoj pažnji i dobročinstvu prema Njegovim robovima: svaka nedaća koja zadesi muslimana, ma koliko bila mala i neznatna, ogromna je prilika za brisanje i iskupljenje grijeha. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Muslimana neće zadesiti ni umor, ni napor, ni briga, ni neugodnost, ni tuga, neće ga, čak, ni trn ubosti a da mu Allah time neće oprostiti neke njegove grijeha.” (Buhari)

Veličanstvenije od toga jeste da se brisanje grijeha proteže dokle god traje nedaća, iskušenje, tako da musliman sretno svog Gospodara bez ijednog grijeha. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Vjernik i vjernica neprestano će nailaziti na iskušenja sve dok ne sretnu Allaha bez ijednog grijeha.” Obrati pažnju na ovaj briljantni stil i retoriku, kojom nam Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, osjetilnim primjerom pokušava dočarati značenje “opadanja grijeha”. Ebu Zerr, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, izašao u vrijeme dok je lišće opadalo s grana, pa je uzeo dvije grane

drveta, protresao ih, i rekao: “O Ebu Zerrel!” “Odazivam ti se, Allahov Poslaniče”, rekao je Ebu Zerr, a Poslanik je rekao: “Zaista rob musliman obavi namaz, kojim želi Allahovo lice, pa s njega spadnu grijesi kao što s ovog drveta opada lišće.” (Ahmed)

Pametan musliman neće se prepustiti činjenju grijeha i nemarnosti pravdajući to hadisima koji ulijevaju nadu u oprost i milost, jer niko ne može garantovati za sebe da će mu grijesi biti obrisani i oprošteni, zbog postojanja mogućnosti da se nešto ispriječi između njega i brisanja grijeha. Spasit će se samo onaj koji slijedi put ravnoteže između straha i nade, i koji čini mnogo dobrih djela, i uz to ima lijepo mišljenje o svom Gospodaru, oprezan je prema velikim grijesima i ne potcjenjuje ni male grijeha. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Čuvajte se ‘bezazlenih’ grijeha (grijeha koje ljudi smatraju bezazlenima), jer je primjer ‘bezazlenih’ grijeha kao primjer ljudi koji su se ulogorili u dolini i naložili vatru da ispeku hljeb, pa je svaki od njih donosio drva i stavljao ih na vatru, dok nisu prepekli hljeb. Koji god se čovjek prepusti ‘bezazlenim’ grijesima, oni ga unište.”

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

